

Ο Άγιος Νικόλαος ο Παντοπώλης

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Εξαπάτησις

Ο Νικόλαος, ο ένδοξος νεομάρτυρας του Χριστού, γεννήθηκε στο Καρπενήσι της Ευρυτανίας από γονείς ευσεβείς και φιλόθεους. Οι γονείς του τον ανάθρεψαν πολύ καλά και χριστιανικά και τον έστειλαν στο σχολείο, όπου και έμαθε τα ιερά γράμματα. Όταν έγινε δέκα πέντε ετών τον πήρε ο πατέρας του στην Κωνσταντινούπολη, όπου ήταν παντοπώλης και τον είχε στο εργαστήρι του σ' ένα μέρος που λεγόταν Ταχτά Καλέ.

Απέναντι απ' το εργαστήρι του είχε το κουρείο του ένας Αγαρηνός φίλος του πατέρα του και που ήξερε καλά τα τουρκικά γράμματα. Σ' αυτόν λοιπόν έστειλε τον Νικόλαο ο πατέρας του για να μάθει και τουρκικά γράμματα. Αυτό φυσικά ήταν πολύ επικίνδυνο και μπορούσε να έχει άσχημες συνέπειες για τον νέο και να τον χωρίσει σιγά - σιγά απ' την πίστη του Χριστού.

Στον Νικόλαο όμως έγινε εντελώς το αντίθετο. Καθώς, λοιπόν, διδασκόταν τα

τουρκικά γράμματα και όπως ήταν πολύ έξυπνος, τα μάθαινε τόσο γρήγορα κι εύκολα, ώστε τον θαύμαζε ο δάσκαλός του και τον φθονούσε για τη γρήγορη πρόοδό του. Έτσι, έβαλε στο μυαλό του και πήρε την απόφαση αν βρει τρόπο να τουρκέψει τον νέο, να τον κάνει δηλαδή Μωαμεθανό. Μηχανεύτηκε, λοιπόν, το εξής κακούργημα.

Μία μέρα φώναξε κι άλλους Τούρκους, αυτούς που τους έλεγαν Γενίτσαρους. και τους είπε:

- Ο παντοπώλης αυτός έχει ένα γιο πολύ φρόνιμο και πολύ έξυπνο στα γράμματα, τόσο, ώστε μόλις του παραδώσω το μάθημα το μαθαίνει αμέσως. Σας παρακαλώ, λοιπόν, αδελφοί, να βοηθήσετε και σεις για να τουρκέψουμε ένα τέτοιο προκομμένο παιδί.

Βρήκε ακόμη και τον τρόπο αυτός και τους τον εξήγησε κι εκείνοι του υποσχέθηκαν ότι θα τον βοηθήσουν σ' αυτό όσο μπορούν.

Έπειτα από λίγες μέρες έγραψε ο κουρέας το σαλαβάτι, δηλαδή την ομολογία της πίστεώς τους, και το είχε έτοιμο. Όταν ήρθε για το μάθημα ο Νικόλαος, όπως συνήθιζε, αφού του παρέδωσε το μάθημα ο δάσκαλος, στο τέλος του έδωσε στα χέρια το σαλαβάτι και του είπε μπροστά στους Γενίτσαρους που είχαν έρθει εν τω μεταξύ.

- Διάβασε αυτόν τον τεσκερέν.

Πήρε το γράμμα ο Νικόλαος, χωρίς να ξέρει ότι είναι το σαλαβάτι τους, και το διάβασε. Αμέσως εκείνοι οι Τούρκοι, σύμφωνα με την εντολή του κουρέα, φώναξαν και του είπαν:

- Έγινες Τούρκος, Νικόλαε, γιατί διάβασες το σαλαβάτι.

Ξαφνιαστήκε από το τέχνασμα ο Νικόλαος και είπε:

- Είμαι Χριστιανός και όχι Μωαμεθανός, όπως λέτε εσείς. Εγώ είμαι υποχρεωμένος να διαβάσω ότι μάθημα μου δώσει ο δάσκαλός μου.

Στον κριτή

Εκείνοι τότε άρπαξαν τον νέο και τον οδήγησαν με τη βία στον καϊμακάμη, δηλαδή στον επίτροπο του Βεζύρη. Όταν τον πήγαν, λοιπόν, στον καϊμακάμη άλλοι φώναζαν, άλλοι ψευδομαρτυρούσαν κι άλλοι κατηγορούσαν κι έλεγαν:

- Αυτός ο άνθρωπος, αφέντη, έκανε σαλαβάτι μπροστά μας κι αν θέλεις να βεβαιωθείς για την αλήθεια δες και τον τεσκερέ που το έχει γραμμένο και το διαβάζει κάθε ώρα. Τώρα τον παρακινούμε να γίνει Τούρκος κι αυτός κοροϊδεύει την πίστη μας.

- Νικόλαε, αφού έγραψες και διαβάζεις το σαλα βάτι, γιατί έπειτα δε γίνεσαι Τούρκος; του είπε ο καϊμακάμης.

Τότε χωρίς καμιά δειλία και με τόνο πολύ έντονο αποκρίθηκε στον κριτή ο Νικόλαος.

- Σήμερα, ύστερα απ' το μάθημα, ο δάσκαλός μου μου έδωσε κι αυτό το γράμμα και μου είπε να το διαβάσω, αλλά εγώ δεν ήξερα ότι είναι το σαλαβά τι σας. Εγώ, νόμιζα ότι επειδή είναι δάσκαλός μου είμαι υποχρεωμένος να διαβάσω ότι γράμμα μου δώσει.

- Επειδή, Νικόλαε, διάβασες το σαλαβάτι πρέπει να γίνεις Τούρκος, ξαναείπε ο κριτής. Εγώ έπειτα θα σου δώσω μεγάλο αξίωμα, όποιο θέλεις. Θα σε πλουτίσω, θα σε τιμήσω και θα σε δοξάσω μέσα στα βασίλεια.

- Εγώ είμαι Χριστιανός και τον Χριστό μου πιστεύω Θεό αληθινό, απάντησε ο Άγιος. Οι τιμές και τα αξιώματα που μου υπόσχεσαι δε μου χρειάζονται. Εγώ τον Χριστό μου δεν τον αρνούμαι. Στο Χριστό πιστεύω. για το όνομά Του πεθαίνω. Τούρκος δεν γίνομαι.

Περιτομή με τη βία

Βλέποντας ο καϊμακάμης ότι δεν κατορθώνει τίποτε, κάνει το εξής: Διατάζει να δέσουν τα χέρια του πίσω και να τον κρεμάσουν σ' ένα στύλο του μεγάρου του κι έπειτα του λέει:

- Νικόλαε, δες τι πρόκειται να σου κάνομε. Γι' αυτό γίνε με το καλό Τούρκος.

- Είσαι εξουσιαστής, γι' αυτό κάνε ότι θέλεις, απάντησε ο νέος. Εγώ είμαι Χριστιανός. Δε λέει το κιτάπι σας (το Κοράνιο) να μη κάνετε Τούρκο με τη βία κανένα;

Τότε έδωσε διαταγή ο κριτής να του κάνουν περιτομή νομίζοντας ότι θα πεισθεί έτσι και θα ομολογήσει τη θρησκεία τους σαν αληθινή. Αυτός όμως πιο έντονα ακόμη φώναζε:

- Γιατί με κόβετε; εγώ είμαι Χριστιανός. Στον Χριστό μου πιστεύω σαν Θεό αληθινό. Και το σώμα μου όλο αν το κατακόψετε σε μικρά κομματάκια τον Χριστό μου δεν τον αρνούμαι. Σ' αυτόν πιστεύω, αυτόν λατρεύω, αυτόν έχω βοηθό, που στέκεται αόρατα και με δυναμώνει.

- Συ έκανες σαλαβάτι, Νικόλαε, του είπαν πάλι οι Τούρκοι, κι εμείς σου κάναμε περιτομή, τώρα είσαι Τούρκος.

- Ψέματα λέτε. εγώ είμαι Χριστιανός και μόνο στον Χριστό μου πιστεύω, ήταν η σταθερή απάντηση του Αγίου.

Φυλάκιση και βασανιστήρια

Βλέποντας ο καϊμακάμης ότι ούτε και με την περιτομή δεν κατόρθωσε τίποτε, έδωσε διαταγή να τον βάλουν στη φυλακή των κακούργων και των φονιάδων δίνοντας παραγγελία στους φύλακες να μη του δώσουν ούτε ψωμί, ούτε νερό. Έτσι έμεινε στη φυλακή εξηνταπέντε μέρες. Έπειτα τον αποφυλάκισαν και τον πήγαν πάλι στον καϊμακάμη, ενώ το πρόσωπό του ήταν χαρούμενο και λαμπρό σαν να ήταν σε συμπόσιο γάμου. Οι κατήγοροί του εν τω μεταξύ φώναζαν:

- Ή να γίνει Τούρκος ή να θανατωθεί.

Ο καϊμακάμης τον ρώτησε πάλι αν τυχόν μετανόησε και δέχεται την πίστη του Μωάμεθ. Αυτός όμως πήρε περισσότερο θάρρος και με μεγαλύτερη τόλμη φώναζε:

- Είμαι Χριστιανός και στον Χριστό μου πιστεύω. Δεν αρνούμαι των Χριστό μου κι αν μου κάνετε μύρια βασανιστήρια.

Τον φυλάκισαν, λοιπόν, πάλι και συχνά τον έδερναν αλύπητα. Ενώ βρισκόταν στη φυλακή και μαστιγωνόταν άσπλαχνα απ' τους αιμοβόρους δημίους, τον επισκέφθηκε ο Αγαρηνός που ήταν ιδιοκτήτης του εργαστηρίου κι επειδή ήταν πάμπλουτος του υποσχόταν να του δώσει την θυγατέρα του μαζί με πολύ μεγάλη

προϊκα και εργαστήρια με μεγάλη αξία, αν γινόταν Τούρκος. Αυτά όμως όλα τα θεώρησε ο Νικόλαος σαν όνειρα και σκιά και σκόνη.

- Εγώ, έλεγε, έχω πλούτο που δεν μπορούν να τον κλέψουν μέσα στην καρδιά μου, την πίστη του Χριστού μου. Αυτός μου έχει ετοιμάσει στον ουρανό δόξα αμάραντη και τιμή ανυπέβλητη, χαρά και βασιλεία ατέλειωτη, που για το πολλοστημόριό της δεν είναι αντάξιος όλος ο κόσμος.

Όταν τ' άκουσε αυτά απ' το Μάρτυρα ο Αγαρηνός, έφυγε άπρακτος. Έπειτα πάλι με διαταγή του καϊμακάμη αποφυλάκισαν τον Άγιο και τον πήγαν στον κριτή. Ο κριτής βλέποντάς τον πολύ νέο και το πρόσωπό του φωτεινό άρχισε με πολλή ημερότητα να τον κολακεύει.

- Άκουσέ με, νέε μου, και μη θέλεις τόσο πρόωρα να χάσεις τη ζωή σου. Έλα στην πίστη μας και τότε θα καταλάβεις την ωφέλεια και το καλό της επειδή τώρα είσαι ανήλικος και δε μπορείς να καταλάβεις την αλήθεια.

- Είμαι Χριστιανός και Χριστιανός θέλω να πεθάνω, επανέλαβε με θάρρος πάλι ο μάρτυρας. Γιατί καθυστερείτε; Αυτή τη χάρι μόνο σας ζητώ, να μου δώσετε όσο γίνεται γρηγορότερα τον θάνατο.

Μαρτύριο

Ακούγοντας αυτά ο κριτής και βλέποντας απ' την ασάλευτη στάση του ότι δεν ήταν δυνατό να τον αλλάξει απ' την πίστη του Χριστού, για να μη ντροπιάζεται περισσότερο, διέταξε να τον αποκεφαλίσουν. Τον παρέδωσε, λοιπόν, στον έπαρχο κι εκείνος τον έδεσε και τον έφερε στο εργαστήρι του, στον Ταχτά Καλέ. Περνώντας απ' εκεί ο Μάρτυρας ήταν όλος χαρά και το πρόσωπό του άστραφτε σαν να πήγαινε σε γάμο κι όχι στον θάνατο.

Όταν έφθασε στον καθορισμένο τόπο του Μαρτυρίου γονάτισε ο Άγιος και όσο μπορούσε άπλωσε το λαιμό του, για να τον αποκεφαλίσει ο δήμιος εύκολα και γρήγορα. Του έκοψαν το κεφάλι ενώ προσευχόταν στις 23 Σεπτεμβρίου του έτους 1672 και έτσι πήρε το στεφάνι του Μαρτυρίου.

Μερικοί Χριστιανοί πήγαν στον κριτή και του έδωσαν αρκετά χρήματα, για να πάρουν το Άγιο λείψανο. Έπειτα το μετέφεραν και το έθαψαν με ευλάβεια στο Μοναστήρι της Παναγίας που ονομάζεται Χάλκη.

Πολλά θαύματα έγιναν με το αίμα το μαρτυρικό του Αγίου και θεραπεύτηκαν πολλές αρρώστιες. Κάποιος ευλαβής πήρε το μαντήλι που είχαν δεμένα τα μάτια

του Μάρτυρα, όταν τον αποκεφάλισαν, όπως ήταν συνήθεια, κι αφού το έβαλε πάνω σε κάποιον άνθρωπο που είχε θέρμη χρόνια, τον γιάτρεψε αμέσως με τη χάρη και τη μεσιτεία του Αγίου.

Η Εκκλησία μας τιμά και γιορτάζει τη μνήμη του Μάρτυρα Νικολάου στις 23 Σεπτεμβρίου.

ΠΗΓΗ: ΒΙΟΙ ΑΓΙΩΝ, ΕΚΔΟΣΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ»

Πηγή: http://www.impantokratoros.gr/nikolaos_pantopolhs.el.aspx